



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

privind restituirea recursului

în cauza civilă

Răileanu Iurie vs. Gurtoi Nicolae

cu privire la declararea nulității actului juridic,

împotriva încheierii din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2r-377/25

Nr. PIGD 2-19074814-01-2r-08102025)

Cererea de recurs restituită în conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen.

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. A. Ciubotaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, N. Mămăligă, A. Malîi

14 ianuarie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de către Răileanu Iurie,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 decembrie 2018, Răileanu Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gurtoi Nicolae cu privire la declararea nulității actului juridic.
2. Prin hotărârea din 13 iunie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins acțiunea înaintată de Răileanu Iurie împotriva lui Gurtoi Nicolae cu privire la declararea nulității recipisei din 24 septembrie 2015, ca fiind neîntemeiată.
3. La 25 iunie 2024, Răileanu Iurie a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 13 iunie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a solicitat casarea hotărârii menționate și transmiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță.
4. Prin încheierea din 13 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Iurie Răileanu împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2024. S-a acordat apelantului Iurie Răileanu un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru depunerea unei cereri suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor de pe cererea de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 212,50 lei (două sute doisprezece lei, 50 bani) și a taxei de timbru în sumă de 200 lei (două sute lei). S-a explicat apelantului că rechizitele bancare pentru achitarea taxei de stat și a taxei de timbru sunt disponibile pe site-ul Curții de Apel Chișinău <https://cac.instante.justice.md/ro/content/taxa-de-stat>. S-a explicat apelantului că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită. S-a explicat apelantului că asupra restituirii cererii de apel va decide un complet din 3 judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces.

5. Prin încheierea din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Răileanu Iurie împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată Răileanu Iurie împotriva lui Gurtoi Nicolae cu privire la declararea nulității recipisei din 24 septembrie 2015. S-a remis către apelantul Răileanu Iurie cererea de apel cu toate documentele anexate.
6. La 18 iulie 2025, Răileanu Iurie a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a încheierii contestate și remiterea cauzei în instanța de fond pentru examinare.
7. În susținerea recursului s-a menționat că, indicațiile instanței de apel descrise în încheierea din 13 noiembrie 2024 au fost îndeplinite în termen.
8. În drept, s-au invocat prevederile art. 423, 424, 425, 426, 427, 431 și 432 din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 10 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.”

10. Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătorec, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

11. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

12. Art. 111 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

13. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

14. Art. 424 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

(3) Încheierile Curții Supreme de Justiție nu se supun niciunei căi de atac.”

15. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

16. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

17. Art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă:

a) cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

(2) Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Studiind cererea de recurs depusă de către Răileanu Iurie împotriva încheierii din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că aceasta este depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen, motiv pentru care urmează a fi restituită, din următoarele motive.
19. Din sensul art. 425 din Codul de procedură civilă rezultă că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii. Această normă instituie un termen de decădere, în interiorul căruia partea interesată poate ataca încheierile instanțelor judecătorești prin intermediul recursului. Norma stabilește că momentul de început al curgerii acestui termen este data comunicării încheierii către parte.
20. La caz, încheierea din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată la 18 decembrie 2024.
21. În continuare se reține că, la 01 iulie 2025 Răileanu Iurie a depus în adresa Curții de Apel Centru o cerere, din care expres rezultă că acesta a făcut cunoștință cu încheierea din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău de pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată (cu câteva zile în urmă) și cunoaște conținutul actului de dispoziție respectiv.
22. Mai mult decât atât, la cererea din 01 iulie 2025, Răileanu Iurie a anexat și copia încheierii din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.
23. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că, cel târziu la 01 iulie 2025, Răileanu Iurie a cunoscut de încheierea din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.
24. Respectiv, termenul-limită de 15 zile pentru depunerea recursului împotriva încheierii din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, a început a curge din data de 02 iulie 2025, ziua imediat următoare datei comunicării încheierii, care a expirat la 16 iulie 2025, ora 24:00.
25. Însă, în pofida acestui fapt, Răileanu Iurie a depus cererea de recurs abia la 18 iulie 2025, adică după expirarea termenului legal prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.
26. La caz, exercitarea de către Răileanu Iurie a căii de atac – recursul, în circumstanțe descrise, invocând faptul că nu a recepționat încheierea instanței de apel, nu poate fi reținută de către Curtea Supremă de Justiție pentru a considera recursul ca fiind depus în termen.

27. Totodată, din cuprinsul cererii de recurs rezultă că, recurentul nu a solicitat repunerea în termen pentru depunerea recursului și nici nu a invocat motive temeinice care ar putea justifica depășirea termenului legal.
28. În aceste condiții, Completul de judecată reține că, Răileanu Iurie nu a manifestat diligență procesuală rezonabilă pentru a lua cunoștință cu actele instanței de apel într-un termen proxim, deși era previzibil că instanța de apel urma să se expună referitor la primirea spre examinare a cererii de apel depuse de Răileanu Iurie. Lipsa oricărei solicitări adresate Curții de Apel Chișinău privind comunicarea actului de procedură emis sau accesarea materialelor dosarului, constituie o atitudine pasivă culpabilă, ce nu poate fi pusă pe seama instanței sau invocată ulterior în scopul exercitării unei căi de atac peste termen.
29. Astfel, neglijența sau pasivitatea părții în exercitarea drepturilor procesuale nu poate fi folosită ca fundament pentru eludarea unui termen de procedură stabilit de lege. Or, accesarea actului de dispoziție a instanței de apel pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești reprezintă un mijloc accesibil, public și previzibil de informare, care nu poate fi ignorat în mod justificat de către o parte în proces, motiv pentru care data la care partea a făcut cunoștință cu actul de dispoziție a instanței pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești va fi luată în considerare la aplicarea normei procedurale ce vizează comunicarea actului de dispoziție a instanței.
30. Respectiv, invocarea necomunicării încheierii instanței de apel, în cazul din speță, nu poate justifica exercitarea tardivă a căii de atac – recurs, în contextul în care recurentul avea la dispoziție toate premisele legale și factuale pentru a-și exercita cu diligență drepturile procesuale.
31. Astfel, omiterea efectuării actului de procedură (depunerea recursului) în interiorul termenului legal, se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurentului, care urma să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă la folosirea cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.
32. Completul de judecată subliniază că, termenele procedurale asigură un cadru optim pentru desfășurarea actului de justiție, având rolul de a ordona acțiunile procedurale și de a consolida securitatea raporturilor juridice. Drepturile procesuale ale unei persoane pot fi exercitate doar în limitele stabilite de legiuitor, cu respectarea cerințelor legale, inclusiv a termenelor prevăzute. După expirarea acestor termene, titularul dreptului nu mai poate valorifica respectivul drept în fața instanței, cu excepțiile prevăzute de lege.

33. În consecință, prin depunerea cererii de recurs la 18 iulie 2025, recurentul a omis termenul legal de exercitare a căii de atac, deși avea obligația procesuală de a manifesta diligența necesară și de a exercita un rol activ în cadrul prezentului litigiu.
34. Completul de judecată subliniază că, unul dintre principiile fundamentale ale procesului este buna-credință a participanților. Buna credință implică obligația părților de a respecta termenele prevăzute de lege.
35. În aceste circumstanțe sunt incidente dispozițiile art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora instanța restituie recursul împotriva încheierii dacă acesta a fost depus în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen.
36. Prin urmare, recursul urmează a fi restituit ca tardiv, fără a mai fi analizate celelalte aspecte invocate de recurent, întrucât neîncadrarea în termenul procedural este de natură să atragă, de sine stătător, restituirea recursului.
37. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, Răileanu Iurie a declarat recurs cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă și nu a solicitat repunerea în termenul procedural omis, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat ca fiind tardiv, circumstanță ce împiedică examinarea lui în fond.
38. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Restituie cererea de recurs depusă de Răileanu Iurie împotriva încheierii din 11 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Răileanu Iurie împotriva lui Gurtoi Nicolae cu privire la declararea nulității actului juridic.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Diana Stănilă

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu